

Vaatimus jätevesijuoksutuksen kieltämiseksi 13.2.2013

Jätevesilupa ei estä Talvivaaran raskasmetallitulia

Kainuun ELY-keskus varasi eilisessä jätevesipäätöksessään mahdollisuuden keskeyttää Talvivaaran vesien juoksutuksen, jos erityisiä lisätietoja saadaan.

Kainuun luonnonsuojelupiiri ja Stop Talvivaara –liike toimittivat näytteet kaivospiirin pohjoispuolisista vesistöpuhdistuslaitoksista eilen ELY-keskukselle.

Luonnonsuojelupiiri ja Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys ry. vaativat tänään ELY-keskukselta, että Talvivaaran aloittama jätevesijuokutus kielletään.

Keskeytyksen perusteluina esitettiin seuraavaa, mm. eilen kerättyjen sedimenttitietojen ja sen nojalla, että purkuvesiä ei puhdisteta, vaan ainoastaan kalkitaan.

Toiseksi, ELY:n lupapäätöstiedot poikkeavat Talvivaaran PSAVI:lle (Pohjois-Suomen aluehallintovirastolle) ilmoittamista tiedoista.

Suomen luonnonsuojeluliiton yksityiskohtaiset perustelut, miksi ympäröivä luonto ei kestä Talvivaaran jätevesien massiivisia juoksutuksia.

<http://www.sll.fi/mita-me-teemme/kaivostoiminta/miksi-talvivaaran-ylimaaraisia-juoksutuksia-ei-tule-sallia>

Lisäksi Yleisradio julkisti 12.2. tiedon, jonka mukaan Talvivaaran kaivosalueella on liikavettä yli 7 miljoonaa kuutiometriä yhtiön aiemmin osavuosikatsauksessaan ilmoittaman 1,8 miljoonan kuutiometrin sijasta.

Tieto osoittaa, että Kainuun Luonnonsuojelupiirin ja Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistyksen epäilyt olivat aiheellisia myös marraskuun keskeytysaloitteessa: yhtiö ei ole tiedottanut tilanteestaan, etenkin vesien kertymisestä rehellisesti. Viite: 12.2. YLE: Talvivaaran vesiongelmat luultua pahemmat. http://yle.fi/uutiset/talvivaaran_vesiongelmat_luultua_pahemmat/6492558

On selvää, että Talvivaara Sotkamo Oy ei ole raportoinut riittävästi altaiden ja lampien kapasiteetista, täyttymisestä ja vesien puhdistusvalmiudesta. Näin ei saa valmistella päätöksiä, toiminnanharjoittajalla on ankara selvilläolovelvollisuus.

Yhdistykset painottavat, että vesimääristä, ainepitoisuuksista ja allastilavuuksista tarvitaan uusia, luotettavia vertailuja.

Lampien ja jokien sakat lähtevät järviin: raskasmetallien leviäminen alkaa heti

Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistyksen (ILYY) puheenjohtaja Jarmo Yliluoma on erityisen huolestunut siitä, että jätevesien juoksutuslupan ansiosta vesistön pohjaan sakkautetut raskasmetallit lähtevät liikkeelle. Nyt jo tiedetään, että Ylä-Lumijärvi on täynnä vihreää metallimönjää. Sitä on valunut myös virtavesiin ja kauemmas. Sedimenttitutkimuksia ei kuitenkaan ole tehty Kivijärveltä. Sitäkin kalkittiin marraskuussa onnettomuusviikkoina, joten varmuudella sakkaa löytyy sieltäkin. – Kyllä valvovan viranomaisen piti vaatia näiden raskasmetallimassojen välitöntä torjuntaa, ennen kuin aloitetaan massiiviset lisäjuoksutukset, toteavat yhdistykset.

Paikalliset asukkaat ovat huolissaan myös siitä, että viranomaisvastuut kaatuvat muille.

- Perusongelmana on se, että viranomaisten ja etenkin Talvivaaran uskottavuus asioiden hoitoon ontuu taas kerran raskaasti. Miten voidaan tehdä päätöksiä, kun ei tiedetä edes saastuneen alueen suuruutta tai tulvavesien oikeaa määrää?
- Kansalaisille tulee tunne, että meitä on huijattu. Kyllä kansalaisyhteiskunnassa viranomaisten kykyyn ja rehellisyyteen hoitaa hommansa pitää pystyä luottamaan. Kansalaisethan joutuvat valvomaan niin itse toimijaa kuin viranomaisiakin! Yliluoma toteaa murheellisena.

Sateisuus ei aiheuttanut yhtiön ongelmia

ELY totesi päätöksessään, että Talvivaaran vesitilanne johtuu harvinaisen runsaista sateista. Ilmatieteen laitoksen tilastojen sademäärien perusteella voidaan kuitenkin todeta, että edelliset harvinaisen runsaat sateet tapahtuivat vuosina 2004 ja 2007.

Vesimäärät ovat usean vuoden hidastelun tulosta, eivät yhden syksyn syytä. Ongelmat johtuvat siitä ettei Talvivaara hallitse omaa jätevesiprosessiaan.

Janne Kumpulainen Kainuun Luonnonsuojelupiiristä korostaa, että ELY:n tärkein päätös ei ole juoksumäärä, vaan se että "on pakko" aloittaa heti vesien purkaminen.

– Juuri tämä hätäily on nyt kyseenalaistettava. Määrä on piilotettu keinotekoisiiin ehtoihin. Mikään ei vakuuta, että vielääkään onnistutaan rajoittamaan vesimäärien kertymistä, ja siten moneen kertaan toistuvia sulfaatti- ja raskasmetallitulvia.

Lisätiedot

Janne Kumpulainen, toiminnanjohtaja, Suomen luonnonsuojeluliitto/Kainuun luonnonsuojelupiiri ry 0505524426, 050-4484 710, jku (ät) sll.fi

Jarmo Yliluoma, Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys eli ILYY ry, 0407212618

Luonnonsuojelupiiri ja ILYY ovat vaatineet suurten jätevesijuoksuusten keskeyttämistä jo 5.-7.11.2012 Vireillepanon käsittely on kesken KaiELY:ssä vielä kolmen kuukauden jälkeen.
<http://www.sll.fi/kainuu/tiedotteet/vireillepano>